

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра фінансів, банківської справи та страхування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
(обов'язкова навчальна дисципліна)

Методологія та організація наукових досліджень

Розробник: Олексій ЗОРЯ, професор кафедри фінансів, банківської справи та страхування, доктор економічних наук, доцент

Полтава 2022 р.

Назва навчальної дисципліни	Методологія та організація наукових досліджень
Місце в індивідуальному навчальному плані здобувача вищої освіти	Обов'язкова дисципліна
Назва структурного підрозділу	Кафедра фінансів, банківської справи та страхування
Контактні дані розробників, які залучені до викладання	<i>Викладач:</i> Зоря Олексій, доктор економічних наук, професор <i>Контакти:</i> ауд. 15 (приміщення деканату обліку та фінансів) <i>e-mail:</i> oleksii.zoria@pdaa.edu.ua
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень
Спеціальність Освітня програма	072 Фінанси, банківська справа та страхування <i>ОПП Фінанси, банківська справа та страхування</i>
Попередні умови для вивчення навчальної дисципліни	Фінанси підприємств, Страхування, Банківська система (дисципліни, що включені до вступного фахового екзамену)

Заплановані результати навчання:

Програма та структура навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни: надання здобувачам вищої освіти знань і формування вмінь щодо методико-організаційних засад науково-дослідної діяльності.

Основні завдання навчальної дисципліни: формування у здобувачів вищої освіти знань щодо методологічних засад і організації наукової праці, умінь з ефективної та успішної наукової діяльності.

Компетентності:

інтегральна:

Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у професійній діяльності або у процесі навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

загальні:

ЗК3. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.

ЗК6. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК9. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

спеціальні:

СК1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності;

Програмні результати навчання:

ПР02. Знати на рівні новітніх досягнень основні концепції і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР06. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях.

ПР07. Вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності

Програма навчальної дисципліни:

- Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження
- Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки
- Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень
- Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження
- Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень
- Тема 6. Технологія наукової діяльності
- Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій
- Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності

Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.

Наука як форма пізнання світу. Сутність науки, її кумулятивний характер. Предмет, завдання і функції науки. Наука серед інших форм культури. Буденне, релігійне, художнє пізнання. Наука, паранаука, псевдонаука. Специфіка наукового знання порівняно з іншими типами знання. Структура і класифікація наук. Основні принципи наукового пізнання. Поняття методу. Специфіка наукового методу. Співвідношення методології та методики наукового дослідження.

Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.

Сутність та структура економічної науки. Зміст системи економічних наукових знань та інструментарій економічної науки. Роль економічної науки в суспільстві.

Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.

Поняття наукового дослідження. Вибір напрямку і теми наукового дослідження. Визначення предмета і об'єкта дослідження. Мета і завдання дослідження. Порядок здійснення наукового дослідження. Поняття, функції та структура програми дослідження. Послідовність та етапи виконання наукових досліджень. Пошук, накопичення та опрацювання наукової інформації.

Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.

Типологія методів наукового пізнання: спеціальні та загальнонаукові. Класифікація та характеристика загальнонаукових методів. Емпіричні методи: спостереження, порівняння, вимірювання, експеримент. Теоретичні методи пізнання: абстрагування, аналіз і синтез, індукція і дедукція, моделювання та ін. Філософські та загальнологічні методи дослідження (аксіоматичний, гіпотетико-дедуктивний, метод сходження від абстрактного до конкретного). Системний аналіз. Особливості застосування методів наукового дослідження.

Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.

Сутність та особливості наукового мислення. Стил наукового мислення. Управління знаннями. Інтелектуальний капітал. Проблеми формування наукового мислення. Проблемні ситуації в межах наукового дослідження.

Тема 6. Технологія наукової діяльності.

Загальна характеристика процесів наукового дослідження. Технологія наукової діяльності. Структура наукового дослідження. Оформлення звітів про результати наукової роботи. Магістерська робота як кваліфікаційне дослідження. Вимоги до магістерської роботи. Технологія підготовки магістерської роботи.

Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.

Роль інформації в наукових дослідженнях. Зв'язок дослідницької та інформаційної діяльності. Наукова комунікація та її різновиди. Класифікація наукових досліджень. Види наукових публікацій (монографія, стаття, автореферат). Реферат, анотації, тези, резюме, рецензія як форми подання інформації.

Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.

Роль особистості вченого в науці. Етика науки. Проблема свободи та відповідальності вченого. Професійний етос науковця в сучасній Україні. Проблема етично-правового регулювання дослідницької діяльності. Психологія наукової творчості. Організація творчої

діяльності дослідника. Психологічні механізми розвитку наукового потенціалу особистості. Мотивація наукової діяльності. Ціннісна навантаженість наукового знання.

Структура (тематичний план) навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин							
	денна форма 072ФБСС_мд_2022				заочна форма 072ФБСС_мд_2022 [1] (Л.Н.)			
	усього	у тому числі			усього	у тому числі		
		л	п	с.р.		л	п	с.р.
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.	12	2	2	8	10	-	-	10
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	12	2	2	8	14	2	2	10
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	10	2	2	6	12	-	2	10
Тема 6. Технологія наукової діяльності.	10	2	2	6	10	-	-	10
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	12	2	2	8	12	2	-	10
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	10	2	-	8	10	-	-	10
у т.ч. індивідуальні завдання – контрольна робота	-	-	-	-	40	-	-	40
Усього годин	90	16	14	60	90	6	4	80

Оцінювання результатів навчання

Форми контролю результатів навчання

Денна форма

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Самостійна робота (виконання практичного завдання)	Виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді)	Підсумкова контрольна робота	
РП02	7	6	3	2	4	3	25
РП06	4	10	3	2	4	2	25
РП07	5	10	3	2	3	2	25
РП13	5	9	3	2	3	3	25
Разом	21	35	12	8	14	10	100

Заочна форма

Програмні результати навчання	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Самостійна робота (виконання практичного завдання)	Контрольна робота	
РП02	5	5	3	2	10	25
РП06	5	5	3	2	10	25
РП07	5	5	3	2	10	25
РП13	5	5	3	2	10	25
Разом	20	20	12	8	40	100

Політика виставлення балів
Форма, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні
поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти

Форми контролю знань успішності ЗВО	Шкала та критерії оцінювання результатів навчання
Опитування (передбачено з 1-7 тему для денної форми навчання; 4-5 тема для заочної форми навчання)	Денна форма навчання: Діапазон 0-3 бали за кожне питання: - 3 бали - здобувач вищої освіти надав повну чітку відповідь, що свідчить про: знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 2 бал - здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про: знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; -1 бал – здобувач вищої освіти надав мінімальну відповідь на питання, що свідчить про: знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; - 0 балів – студент не надав відповіді на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; Заочна форма навчання: Діапазон 0-10 балів за кожне питання: - 10-9 балів - здобувач вищої освіти надав повну відповідь, що свідчить про: знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 8-7 балів - здобувач вищої освіти надав відповідь, однак із деякими неточностями, що свідчить про: знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; - 6-5 бали - здобувач вищої освіти надав відповідь, однак із помилками, але його відповідь все таки свідчить про: знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; - 4-3 - бали - здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про: базовий рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; часткові вміння представляти результати досліджень усно і

	письмово, брати участь у фахових дискусіях; - 2-1 бали - здобувач вищої освіти надав часткову відповідь, що свідчить про базовий рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; - 0 балів – студент не надав відповіді на теоретичне питання, що свідчить про відсутність знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів
Розв'язування тестів (по 2, 4-6 темах – для денної форми навчання; по 4 та 5 темах для заочної форми навчання)	Денна форма навчання: Діапазон 0-3 бали: - 3 бали - правильне виконання тестових завдань (від 100 до 80 % вірних відповідей), що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 2-1 бал - виконання тестових завдань із помилками, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; часткове вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; - 0 балів - студент не виконав правильно тестові завдання, що свідчить про відсутність здобутих результатів навчання Заочна форма навчання: Діапазон 0-6 балів: - 6-5 балів - правильне виконання тестових завдань (від 100 до 80 % вірних відповідей), що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 4-3 бали - правильне виконання тестових завдань (від 79 до 50 % вірних відповідей), що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; -2-1 бал - виконання тестових завдань із помилками (від 49 вірних відповідей), що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; часткове вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; - 0 балів - студент не виконав правильно тестові завдання, що свідчить про відсутність здобутих результатів навчання
Виконання вправ на практичних заняттях (передбачено з 1-7 теми для денної форми навчання; 4-5 тема для	Денна форма навчання: Діапазон 0-5 бали: - 5-4 бали - правильне виконання, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;

заочної форми навчання)	- 3-2 бали – розв’язання із незначними помилками, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; часткові вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; часткові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; часткові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 1 бал - розв’язання із значними помилками в методиці та розв’язках, що демонструє базові знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; базові вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; базові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; базові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання. Заочна форма навчання: Діапазон 0-10 бали: - 10-9 балів - правильне виконання, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 8-7 балів – в цілому правильне виконання, однак з незначними помилками, неточностями у розв’язанні що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 6-5 балів - виконання з допущеними помилками, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; часткові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; часткові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 4-3 бали – розв’язання задачі із значними помилками, однак, що демонструє базові знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; базові вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; базові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; базові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 2-1 бал - розв’язання із значними помилками, що демонструє вміння розв’язання із значними помилками в методиці та розв’язках, що демонструє базові знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; базові вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; - 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання
Самостійна робота (виконання практичного завдання) (по	Денна, заочна форма навчання Діапазон 0-1 бали - 1 бал - правильне виконання, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано

кожній темі)	представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 0,5 балів - в цілому правильне виконання з допущеними помилками, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; базові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; базові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді)	Денна форма навчання: Діапазон 0-14 балів: - 14 балів – у випадку формування тез доповіді та виступу з ними, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; 7 балів - у випадку формування тез доповіді, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 0 балів – відсутніх тез та виступу з ними
Підсумкова контрольна робота (для денної форми навчання)	Денна форма навчання Діапазон 0-10 балів: - 10-9 балів – правильна відповідь на теоретичні питання та правильне виконання практичного завдання, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 8-7 балів – в цілому правильна відповідь на теоретичні питання та правильне виконання практичного завдання, однак з незначними помилками, неточностями у розв'язанні що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 6-5 балів - відповідь на теоретичні питання та виконання практичного завдання з допущеними помилками, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; базові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; базові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів; - 4-3 бали – відповідь на теоретичні питання та/або виконання практичного завдання із значними помилками, однак, що демонструє знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у

	сфері фінансів, банківської справи та страхування; базові вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; - 2-1 бал - відповідь на теоретичні питання та виконання практичного завдання із значними помилками в методиці та розв'язках, що демонструє базові знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; - 0 балів - студент не виконав правильно завдання, що не дає можливість оцінити наявність здобутих результатів навчання

Шкала та критерії оцінювання знань контрольної роботи здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Вид завдання	Бали	Критерії оцінювання
За виконання контрольної роботи, яка містить 2 теоретичні питання та 1 практичне завдання , здобувач вищої освіти заочної форми навчання може отримати максимально 40 балів із наступним їх розподілом:		
для 1-го теоретичного питання	0	відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	2-1	теоретичне питання розкрито мінімально, що свідчить про мінімальний рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування;
	4-3	теоретичне питання розкрито частково, що свідчить про недостатній рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях;
	6-5	теоретичне питання розкрито не повністю, що свідчить про базовий рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;
	8-7	теоретичне питання розкрито не зовсім повністю, що свідчить про достатній рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;
	10-9	теоретичне питання розкрито повністю, що свідчить про високий рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;
для 1-ї ситуації	0	відсутність розрахунку практичної ситуації, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти
	1-4	виконання задовольняє мінімальні критерії, що свідчить про мінімальний рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового

	пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях;
5-8	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю принципових помилок, несформовані висновки, що свідчить про знання на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; базові вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; базові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності;
9-12	розрахунки практичної ситуації виконані не зовсім правильно, з значною кількістю помилок, сформовані неповні висновки, що свідчить про базовий рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; базові вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності;
13-16	розрахунки практичної ситуації виконані в цілому правильно, з незначною кількістю несуттєвих помилок, але сформовані неповні висновки, що свідчить про достатній рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; базові вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів;
17-20	розрахунки практичної ситуації виконані правильно, сформовані повні висновки, що свідчить про високий рівень знань на рівні новітніх досягнень основних концепцій і методології наукового пізнання у сфері фінансів, банківської справи та страхування; вміння доступно і аргументовано представляти результати досліджень усно і письмово, брати участь у фахових дискусіях; вміння вирішувати етичні дилеми з опорою на норми закону, етичні принципи та загальнолюдські цінності; вміння оцінювати ступінь складності завдань при плануванні діяльності та опрацюванні її результатів

Форма семестрового контролю знань ЗВО згідно з робочим та навчальним планом
– залік

**11. Схема нарахування балів з навчальної дисципліни
Денна форма навчання**

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти						Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи (виконання практичного завдання)	Виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді)	Підсумкова контрольна робота	
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.	3	5	-	1			9
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.	3	5	3	1			12
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.	3	5	-	1			9
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	3	5	3	1			12
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	3	5	3	1			12
Тема 6. Технологія наукової діяльності.	3	5	3	1			12
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	3	5	-	1			9
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	-	-	-	1			1
Виконання завдань самостійної роботи (підготовка тез доповіді)	-	-	-	-	14		14
Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	-	10	10
Разом	21	35	12	8	14	10	100

Заочна форма навчання

Назви тем	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти					Разом
	Опитування	Виконання вправ на практичних заняттях	Розв'язування тестів	Виконання завдань самостійної роботи (виконання практичного завдання)	Контрольна робота	
Тема 1. Феномен науки. Основні принципи наукового дослідження.	-	-	-	1		1
Тема 2. Теоретичні аспекти, інструментарій та особливості економічної науки.	-	-	-	1		1
Тема 3. Вибір напрямку та послідовність наукових досліджень.	-	-	-	1		1
Тема 4. Методологія та методи наукового дослідження.	10	10	6	1		27
Тема 5. Наукове мислення в організації та проведенні наукових досліджень.	10	10	6	1		27
Тема 6. Технологія наукової діяльності.	-	-	-	1		1
Тема 7. Наукова комунікація та види наукових публікацій.	-	-	-	1		1
Тема 8. Етика та психологія наукової діяльності.	-	-	-	1		1
Підсумкова контрольна робота	-	-	-	-	40	40
Разом	20	20	12	8	40	100

Шкала оцінювання ЄКТС та національна шкала

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82 – 89	B	добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно
1 – 34	F	

Трудовіткість:

Загальна кількість годин – 90 год.

Кількість кредитів – 3

Форма семестрового контролю – залік

Політика навчальної дисципліни

Відвідування занять є обов'язковим. Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. За використання телефонів і комп'ютерних засобів без дозволу викладача, порушення дисципліни здобувач вищої освіти отримує на занятті 0 балів та зобов'язаний відпрацювати таке заняття. Письмові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями у межах встановлених норм. У разі виявлення факту плагіату здобувач вищої освіти отримує за завдання 0 балів і повинен повторно виконати його. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (у т. ч. із використанням мобільних пристроїв). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування.

Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: <https://www.pdaa.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist>.

Є можливість визнання результатів навчання, набутих у неформальній / інформальній освіті якщо ці результати отримані перед опануванням даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera тощо. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету.

Додаткові матеріали для представлення навчальної дисципліни:

Робоча програма, презентації

Рекомендовані джерела інформації:

Основні

1. Бабайлов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Харків. нац. автомоб.-дорож. ун-т. Харків : Бровін О. В., 2019. 148 с.
2. Власенко Т. А., Дудник О. В., Міненко С. І. Зміст та критерії ефективності впровадження результатів наукових досліджень в галузі управління. *Український журнал прикладної економіки*. 2021. Том 6. № 1. С. 8-16.
3. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харк. нац. аграр. ун-т ім. В.В. Докучаєва Х. : ХНАУ, 2017. 272 с.
4. Журавель О. В., Мамонтенко Н. С. Наукові основи методології дослідження економічних явищ і процесів інноваційного менеджменту. *Бізнес Інформ*. 2020. № 2. С. 486-491.
5. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2019. 350 с.
6. Малигіна В. Д., Холодова О. Ю., Акімова Л. М. Методологія наукових досліджень : монографія ; Нац. ун-т вод. госп-ва та природокористування. Рівне : НУВГП, 2016. 247 с.
7. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях) : навч. посіб. Суми:

СНАУ, 2020. 220 с.

8. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2). К. : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с.

9. Сімахова А. О. Соціальні перспективи розвитку науки та цифрової економіки в Україні. *Соціальна економіка*. 2018. Вип. 56. С. 216-221.

10. Ivashova, L. M., Ivashov, M. F., Kveliashvili, I. M. Methodology of scientific research and system approach in the field of public administration: mechanisms, levers, methods, tools. *Publichne upravlinnia ta mytne administruvannia*. 2020. № 2(25), pp. 11– 19.

11. Pagadala Suganda Devi. *Research Methodology: A Handbook for Beginners*. Notion Press, 2017. 186 p.

Допоміжні

1. Гуторов О.І. Методологія та організація наукових досліджень: посібник. Харк. нац. аграр. ун-т. Х. : ХНАУ, 2017. 57 с.

2. Дубницький В. І., Науменко Н. Ю., Федулова С. О. Методологія наукових досліджень в інформаційній економіці : навч. посіб. ; [заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Дубинського В. І.] ; Держ. ВНЗ «Укр. держ. хім.-технол. ун-т». Дніпро : ДВНЗ УДХТУ, 2019. 443 с.

3. ДСТУ 8302:2015. Бібліографічне посилання. Загальні положення та правила складання. Київ: ДП «УкрНДНЦ», 2016. 20 с.

4. Зацерковний В. І., Тішаєв І. В., Демидов В. К. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2017. 236 с.

5. Кислий В. М. Організація наукових досліджень. К. : Університетська книга, 2018. 224 с.

6. Конверський А. Основи методики та організації наукових досліджень: навч. посібник. К. : ЦУЛ, 2017. 350 с.

7. Мальська М. П., Пандяк І. Г. Організація наукових досліджень: навч. посіб. К. : ЦУЛ, 2017. 136 с.

8. Прийдак Т. Б., Яловега Л. В., Лега О. В., Мисник Т. Г., Зоря С. П. Розвиток цифрової компетентності як умова забезпечення конкурентоспроможності майбутніх економістів. *Інформаційні технології і засоби навчання*. 2019. Том 73. № 5 С. 28–47. URL: [file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/3035-Article%20Text-14083-1-10-20191031%20\(1\).pdf.1](file:///C:/Users/%D0%90%D0%B4%D0%BC%D0%B8%D0%BD/Downloads/3035-Article%20Text-14083-1-10-20191031%20(1).pdf.1)

9. Про вищу освіту : Закон України від 01 лип. 2014 р., № 1556-VII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text>.

10. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листоп. 2015 р., № 848-VIII / Відомості Верховної ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/848-19#Text>.

Інформаційні ресурси мережі Інтернет

1. Державна служба статистики України: веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

2. Інформаційно-пошукова система Google Академія. URL: <https://scholar.google.com.ua/>.

3. Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського: веб-сайт. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>.

4. Офіційний веб-сайт Міністерства освіти та науки України: веб-сайт. URL: <https://mon.gov.ua/ua>.